ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 5ης Ιουνίου 2008

σχετικά με τον περιορισμό της αστικής ευθύνης των νόμιμων ελεγκτών και των ελεγκτικών γραφείων

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2008) 2274]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2008/473/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 211 δεύτερη περίπτωση,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Με την οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([1]), καθιερώνεται ελάχιστη εναρμόνιση όσον αφορά τις απαιτήσεις υποχρεωτικού ελέγχου. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 της εν λόγω οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τον αντίκτυπο των ισχυόντων εθνικών κανόνων περί ευθύνης επί της διενεργείας νομίμων ελέγχων στις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές και τους όρους ασφάλισης των νομίμων ελεγκτών και ελεγκτικών γραφείων και, εφόσον κρίνει σκόπιμο, υποβάλλει συστάσεις στα κράτη μέλη.

(2) Για την απρόσκοπτη λειτουργία των κεφαλαιαγορών απαιτείται διαρκής ικανότητα ελέγχου και ανταγωνιστική αγορά υπηρεσιών ελέγχου όπου θα υπάρχει επαρκής επιλογή ελεγκτικών γραφείων ικανών και πρόθυμων για διεξαγωγή νόμιμων ελέγχων εταιρειών, οι τίτλοι των οποίων έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά ενός κράτους μέλους. Ωστόσο, η αυξανόμενη αστάθεια της χρηματιστηριακής αξίας των εταιρειών είχε ως αποτέλεσμα πολύ υψηλότερους κινδύνους αστικής ευθύνης, ενώ περιορίζεται διαρκώς περισσότερο η πρόσβαση σε ασφαλιστική κάλυψη έναντι των κινδύνων που συνδέονται με τους εν λόγω ελέγχους.

(3) Δεδομένου ότι η από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη ενδέχεται να αποτρέψει ελεγκτικά γραφεία και δίκτυα να εισέλθουν στη διεθνή αγορά ελέγχου εισηγμένων εταιρειών στην Κοινότητα, είναι περιορισμένες οι πιθανότητες εμφάνισης νέων ελεγκτικών δικτύων που να είναι σε θέση να διεξάγουν νόμιμους ελέγχους των εταιρειών αυτών.

(4) Κατά συνέπεια, πρέπει να περιοριστεί η ευθύνη των ελεγκτών και των ελεγκτικών γραφείων, συμπεριλαμβανομένων των ελεγκτών επιχειρηματικών ομίλων, που διεξάγουν νόμιμους ελέγχους εισηγμένων εταιρειών. Ωστόσο, δεν δικαιολογείται περιορισμός ευθύνης σε περίπτωση εκούσιας παραβίασης των επαγγελματικών καθηκόντων εκ μέρους ενός ελεγκτή, ούτε πρέπει να ισχύει στις περιπτώσεις αυτές. Επίσης, ο εν λόγω περιορισμός δεν προδικάζει το δικαίωμα δίκαιης αποζημίωσης κάθε θιγόμενου μέρους.

(5) Ενόψει των σημαντικών αποκλίσεων μεταξύ των συστημάτων αστικής ευθύνης στα κράτη μέλη, στην παρούσα φάση ενδείκνυται κάθε κράτος μέλος να είναι σε θέση να επιλέγει τη μέθοδο περιορισμού που θεωρεί πλέον κατάλληλη για το οικείο σύστημα αστικής ευθύνης.

(6) Τα κράτη μέλη πρέπει συνεπώς να είναι σε θέση να καθορίζουν, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, ανώτατα όρια όσον αφορά την ευθύνη των ελεγκτών. Εναλλακτικά, τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζουν, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, σύστημα αναλογικής ευθύνης, σύμφωνα με το οποίο οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία φέρουν ευθύνη μόνο στο βαθμό της συμβολής τους στην προξενούμενη ζημιά, χωρίς να είναι από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνα με άλλα μέρη. Στα κράτη μέλη όπου οποιεσδήποτε αξιώσεις εναντίον νόμιμων ελεγκτών ενδέχεται να εγερθούν μόνο από την ελεγχόμενη εταιρεία και όχι από μεμονωμένους μετόχους ή από οποιαδήποτε άλλα τρίτα μέρη, τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να είναι σε θέση να παρέχουν στην εταιρεία, στους μετόχους της και στον ελεγκτή τη δυνατότητα να καθορίζουν τον περιορισμό της ευθύνης του ελεγκτή, βάσει ενδεδειγμένων διασφαλίσεων υπέρ των επενδυτών της ελεγχόμενης εταιρείας,

ΣΥΝΙΣΤΑ:

Αντικείμενο

1. Η παρούσα σύσταση αφορά την αστική ευθύνη ελεγκτών και ελεγκτικών γραφείων που διεξάγουν νόμιμο έλεγχο των ενοποιημένων ή ετήσιων λογαριασμών μιας εταιρείας που έχει την καταστατική της έδρα σε κράτος μέλος και οι τίτλοι της οποίας έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά ενός κράτους μέλους.

Περιορισμός της ευθύνης

2. Η αστική ευθύνη των νόμιμων ελεγκτών και των ελεγκτικών γραφείων που προκύπτει από παράβαση των επαγγελματικών τους καθηκόντων πρέπει να είναι περιορισμένη, εκτός των περιπτώσεων διεθνούς κλίμακας παράβασης καθηκόντων εκ μέρους του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου.

([1]) ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 87. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2008/30/ΕΚ (ΕΕ L 81 της 20.3.2008, σ. 53).

3. Ο περιορισμός της ευθύνης ισχύει έναντι της ελεγχόμενης εταιρείας και κάθε τρίτο μέρος που βάσει της εθνικής νομοθεσίας δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση.

4. Οποιοσδήποτε περιορισμός της αστικής ευθύνης δεν περιορίζει το δικαίωμα των θιγόμενων μερών για δίκαιη αποζημίωση.

Μέθοδοι περιορισμού της ευθύνης

5. Τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα για τον περιορισμό της ευθύνης. Για το σκοπό αυτό συνίσταται ιδίως η χρήση μιας ή περισσοτέρων από τις ακόλουθες μεθόδους:

α) καθιέρωση μέγιστου χρηματικού ποσού ή ενός τύπου για τον υπολογισμό του εν λόγω ποσού·

β) καθιέρωση δέσμης αρχών δυνάμει των οποίων ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο δεν ευθύνονται πέρα από την πραγματική συμβολή τους στη ζημία που υπέστη ένας ενάγων, και κατά συνέπεια δεν φέρει από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη με άλλους παραβάτες·

γ) διάταξη που παρέχει τη δυνατότητα σε κάθε εταιρεία που υφίσταται έλεγχο και στον νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο να καθορίζουν περιορισμό της ευθύνης βάσει συμφωνίας.

6. Εφόσον η ευθύνη περιορίζεται βάσει συμφωνίας όπως αναφέρεται στο σημείο 5 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την τήρηση των παρακάτω όρων:

α) η συμφωνία υπόκειται σε δικαστική αναθεώρηση·

β) όσον αφορά την εταιρεία που θα ελεγχθεί, ο περιορισμός αποφασίζεται συλλογικά από τα μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών φορέων που αναφέρονται στο άρθρο 50β της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου [1], ή, στην περίπτωση ομαδικού ελέγχου, στο άρθρο 36α της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου [2], ενώ η εν λόγω απόφαση εγκρίνεται από τους μετόχους της εταιρείας που πρόκειται να υποστεί έλεγχο·

γ) ο περιορισμός και κάθε ενδεχόμενη τροποποίησή του δημοσιεύονται στις σημειώσεις επί των λογαριασμών της ελεγχόμενης εταιρείας.

7. Πριν από τη θέσπιση μέτρων για την εφαρμογή οποιασδήποτε από τις μεθόδους που αναφέρονται στο σημείο 5 στοιχεία α), β) ή γ), ή οποιασδήποτε άλλης μεθόδου για τον περιορισμό της ευθύνης, η οποία ακολουθεί τα σημεία 2, 3 και 4, το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο του νόμιμου ελέγχου εισηγμένων εταιρειών στις χρηματοοικονομικές αγορές και στους επενδυτές, καθώς και στους όρους πρόσβασης στην αγορά, καθώς και τον αντίκτυπο στην ποιότητα του ελέγχου, την ασφαλισιμότητα έναντι κινδύνων και τις εταιρείες που πρόκειται να ελεγχθούν.

Επακόλουθες ενέργειες

8. Τα κράτη μέλη καλούνται να ενημερώσουν την Επιτροπή έως την 5η Ιουνίου 2010 σχετικά με ενέργειες που έχουν αναλάβει βάσει της παρούσας σύστασης.

Αποδέκτες

9. Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 5 Ιουνίου 2008.

Για την Επιτροπή

Charlie McCREEVY

Μέλος της Επιτροπής

[1] ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2006/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 224 της 16.8.2006, σ. 1).

[2] ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2006/99/ΕΚ (ΕΕ L 363 της 20.12.2006, σ. 137).